

COLLEGEVOORSTEL

zaaknummer:	1927747
afdelingsnaam:	Maatschappelijke Ontwikkeling
steller:	Kirsten Valk
telefoonnummer	+31356292022
onderwerp:	Aanvraag SPUK Transformatiemiddelen - Transformatieplan Mentaal GezondheidsNetwerk (MGN)

Voorstel

1. € 4.299.555 aan SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen in het kader van het Integraal Zorgakkoord voor het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk

Samenvatting

Het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk voor de Gooi en Vechtstreek is op 11 december 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraars. Daarmee ontvangt de regio bijna € 4,3 miljoen om de mentale gezondheid van inwoners te versterken en de toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de geestelijke gezondheidszorg te verbeteren. Gemeenten, huisartsenorganisatie RHOGO en GGz-Centraal werken hierin samen om een gevarieerd aanbod te realiseren voor inwoners met mentale gezondheidsklachten, zodat zij eerder passende ondersteuning kunnen krijgen.

Net als bij het transformatieplan Positieve Gezondheid ([zaak 1823052](#), d.d. 18 november 2025) is voor de uitvoering van dit plan een separate aanvraag voor SPUK-Transformatiemiddelen bij het ministerie van VWS vereist. De gemeenten in de Gooi en Vechtstreek hebben hiervoor volmacht en machtiging verleend aan centrumgemeente Hilversum, die namens de regio de middelen aanvraagt en beheert.

Met dit voorstel besluit de gemeente Hilversum om, namens alle regiogemeenten, de SPUK-Transformatiemiddelen behorend bij het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk aan te vragen. Dit is de laatste aanvraag die binnen het Integraal Zorg Akkoord zal worden gedaan.

Inleiding

Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is gestart omdat de huidige zorg o.a. voor mensen met psychische klachten en complexe ondersteuningsvragen onder druk staat door stijgende vraag, een schaarste aan personeel en lange wachttijden bij de GGZ. Ook in de Gooi en Vechtstreek zien we een toename in de zorgvraag gerelateerd aan mentale gezondheid. Er is enerzijds een toename in angst- en depressieklachten, en anderzijds arbeidsmarktkrapte in de zorg én in de ondersteuning. Professionals in de eerstelijns en in de GGZ geven aan dat lang niet altijd specialistische zorg nodig is. Lichte mentale klachten zijn onderdeel van het leven en zouden dan ook besproken moeten worden met het sociale netwerk en niet per definitie met een professional. Soms hangen klachten samen met andere problemen, zoals schulden en eenzaamheid, waarvoor we binnen het sociaal domein oplossingen kunnen bieden. Het transformatieplan van het Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) beoogt dan ook inwoners mentaal weerbaarder te maken en waar nodig aanbod te genereren waar mensen met mentale problematiek terecht kunnen zodra het eigen sociale netwerk niet volstaat. Deze beweging naar het voorveld is een mooi voorbeeld van de beweging van Ziekte en Zorg (ZZ) naar Gezondheid en Gedrag (GG), die centraal staat in de Hilversumse Visie Sociaal Domein.

Om de beweging van ZZ naar GG te realiseren is in het Gooi, naar landelijk voorbeeld, afgesproken een Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) op te zetten. Het netwerk bestaat uit diverse partijen in de GGZ, diverse partijen binnen het sociaal domein¹ en de huisartsen. Het transformatieplan omvat een aantal interventies die de mentale weerbaarheid van de inwoners in de Gooi en Vechtstreek beogen te verbeteren. Ook omvat het plan interventies die bijdragen aan de toegankelijkheid van de GGZ. De volgende interventies zijn opgenomen in het plan:

- Het Verkennend Gesprek, waarbij een psycholoog, een sociaal domeinprofessional en de inwoner met meervoudige problematiek een laagdrempelig gesprek voeren om erachter te komen wat iemand nodig heeft op het gebied van mentale gezondheid en welke ondersteuning daarbij past. Dit gesprek wordt vanuit het gespreksmodel van Positieve Gezondheid gevoerd, waarbij zes levensdomeinen aan bod komen. Hiermee wordt er holistisch naar de situatie van de inwoner gekeken en waar nodig om meerdere domeinen hulp of ondersteuning aangeboden. Hiermee wordt beoogd niet alleen het symptoom van de mentale problematiek aan te pakken, maar ook de mogelijke oorzaak ervan (bijvoorbeeld schulden of eenzaamheid).

¹ Namens het sociaal domein nemen de gemeenten van de Gooi en Vechtstreek deel aan het netwerk, Kwintessens en het Leger des Heils. Daarnaast nemen andere partijen in het sociaal domein zoals MEE en Versa deel aan het netwerk, maar hebben zij in principe niet een rol in de ontwikkeling van de interventies.

- De Gooise EPA-aanpak, waarbij de samenwerking rondom mensen met Ernstige Psychische Aandoening (EPA) wordt verstevigd. Bij inwoners met meervoudige problemen kan het voorkomen dat er een overdaad aan ondersteuning geboden wordt wat soms onvoldoende is afgestemd tussen partijen. Bij de Gooise EPA-aanpak wordt beoogd de inwoners met EPA meer integraal te ondersteunen, waarbij zorg en ondersteuning is afgestemd op elkaar. Hierbij zijn de FACT-teams van GGZ-Centraal en Jellinek betrokken, de OGGZ-partijen en gemeenten.
- De Herstelvoorziening. Dit wordt een plek waar inwoners na een ontwrichtende gebeurtenis kunnen werken aan hun persoonlijk en/of maatschappelijk herstel. Deze voorziening wordt volledig gerund door ervaringsdeskundigen, en bestaat uit diverse trainingen en workshops gericht op herstel.
- De interdisciplinaire Overlegtafel, waar casuïstiek wordt besproken om tot een doorbraak te komen. Deze Overlegtafel bestaat in onze regio al, maar zal worden geëvalueerd en uitgebreid. Aan de Overlegtafel zitten huisartsen, (O)GGZ-partijen en gemeenten om casuïstiek te bespreken waarbij de professional vastloopt en waarbij een integrale blik nodig is.
- De Transfertafel, om vraag en aanbod binnen de GGZ beter te matchen. Deze is ook reeds van start gegaan waarbij de eerste resultaten al zichtbaar zijn. Zo is er bijvoorbeeld door één partij gericht groepsaanbod ontwikkeld voor jongeren met een eetstoornis, waar de inwoners op de wachtlijst voor een dergelijke behandeling van andere GGZ-partijen direct naar toe konden gaan.
- Tot slot komt er beter inzicht in wachttijden bij de GGZ. Dit zal een online tool worden zodat bijvoorbeeld een huisarts gerichter kan verwijzen naar een partij met de kortste wachttijd.

Het transformatieplan van het MGN is op 11 december 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraars. Hiermee komt er € 6,9 miljoen euro vrij, waarvan bijna € 4,3 miljoen euro beschikbaar voor het sociaal domein om aan deze transformatie te werken. Omdat het sociaal domein niet gefinancierd mag worden vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw), is er door het Ministerie van VWS een regeling opgesteld die het mogelijk maakt om het Sociaal Domein via een omweg vanuit Zvw-middelen te financieren: de specifieke uitkering (SPUK) Transformatiemiddelen (<https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl/stcrt-2024-17398.html>). Eén van de gemeenten in de regio moet deze SPUK-Transformatiemiddelen namens de andere gemeenten aanvragen. Die gemeente moet hiervoor een volmacht en machtiging van de andere

gemeenten ontvangen. Voor de SPUK-Transformatiemiddelen hebben [de regiogemeenten volmacht en machtiging](#) verleend aan de gemeente Hilversum. In het transformatieplan MGN is € 4.299.555 gereserveerd voor het sociaal domein, waarvan de gemeente Hilversum na dit besluit de kassier is.

Probleemstelling/doel

Via dit voorstel kan de gemeente Hilversum, namens de regiogemeenten, SPUK Transformatiemiddelen aanvragen die zijn gereserveerd voor het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk. Met dit transformatieplan geven we in samenwerking met de GGZ en de huisartsen concreet invulling aan de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag.

Argumenten

1.1 Met het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk wordt de beweging van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag, in lijn met onze visie Sociaal Domein, de Hilversumse beleidsagenda Wmo-Samenleving, het Regioplan Gooi Gezond en het regionale beleidsplan van Bescherming en Opvang, verder gebracht.

Niet alle psychische klachten vragen om een medische oplossing. Het transformatieplan van het Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) beoogt dan ook inwoners mentaal weerbaarder te maken en waar nodig aanbod te genereren of beter onder de aandacht te brengen, waar mensen met mentale problematiek terecht kunnen zodra het eigen sociale netwerk niet volstaat.

1.2 Het Transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk is op 11 december 2025 door de zorgverzekeraars goedgekeurd.

Transformatiemiddelen in het kader van het Integraal Zorgakkoord zijn beschikbaar voor plannen die in een aantal jaar tijd een blijvende impact op de zorg realiseren. Met het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk verwachten de samenwerkende partijen (gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek, de Regionale Huisartsenorganisatie RHOGO en GGZ-partijen) een positieve bijdrage te leveren aan het zorggebruik op basis van de Zorgverzekeringswet. Op 11 december 2025 is het transformatieplan goedgekeurd.

Het transformatieplan Positieve Gezondheid is op 1 oktober 2025 al goedgekeurd door de zorgverzekeraars. Het college heeft op [18 november 2025](#) het besluit genomen een aanvraag te doen voor de SPUK-Transformatiemiddelen van dat transformatieplan (Zaak 1823052).

1.3. Gemeente Hilversum heeft volmacht en machtiging van alle regiogemeenten om namens hen SPUK Transformatiemiddelen aan te vragen en te beheren.

In de regeling van de SPUK Transformatiemiddelen staat dat één gemeente namens alle regiogemeenten een aanvraag indient. Afgelopen zomer (2025) hebben de colleges van alle regiogemeenten besloten om volmacht en machtiging te verlenen aan centrumgemeente Hilversum voor deze taak; de volmacht en machtiging is bijgevoegd in bijlage 2. In het goedgekeurde transformatieplan MGN is € 4.299.555 beschikbaar voor het sociaal domein. De gemeente Hilversum heeft volmacht en machtiging om dit bedrag aan te vragen.

Kanttekeningen

1.1. Het aanvragen, beheren en verantwoorden van SPUK Transformatiemiddelen vraagt om extra capaciteit.

Er zal extra capaciteit nodig zijn om de middelen uit deze regeling aan te vragen, de middelen te beheren en te monitoren op de voortgang. In het transformatieplan zijn middelen hiervoor opgenomen, waarmee deze extra capaciteitsvraag kunnen opvangen.

1.2. De eindafrekening per transformatieplan is afhankelijk van behaalde resultaten en KPI's.

Een aanvraag voor SPUK Transformatiemiddelen wordt per transformatieplan gedaan, voor het volledige budget dat voor het Sociaal Domein in 2026 en 2027 beschikbaar is. Per jaar moet worden verantwoord over het behalen van KPI's – door het behalen van een KPI wordt telkens een deel van het budget veiliggesteld. Hierin is er een verschil tussen inspannings-KPI's en resultaat-KPI's. Voor het Sociaal Domein-deel van het transformatieplan zijn zowel inspannings- als resultaat-KPI's opgenomen. De risico's zitten met name in de resultaat-KPI's. De helft van de resultaat-KPI's heeft betrekking op het Verkennend Gesprek. De daaraan verbonden risico's worden afgedekt doordat de financiering plaatsvindt naar rato van het aantal daadwerkelijk gevoerde gesprekken. Dit houdt in dat wanneer er minder gesprekken worden gevoerd, de financiering overeenkomstig lager uitvalt. Dit vormt echter geen bezwaar, aangezien in dat geval ook minder kosten worden gemaakt. De overige twee resultaat KPI's (over de wachttijden bij de GGZ en de instroom in de GGZ) vormen een groter risico omdat de afhankelijkheid van de andere partijen groter is dan bij andere KPI's. Hiermee is de invloed vanuit het sociaal domein indirecter. Uiteraard verwachten we dat de ingezette interventies voor een verlaging in de wachttijden en de instroom zorgen, maar dit effect kan bijvoorbeeld ook net na de verantwoording van de SPUK plaatsvinden. De financiële risico's die hieraan zijn gekoppeld hebben we beperkt door meer budget toe te delen aan de inspannings-KPI's en relatief minder aan de resultaat-KPI's (70%/30%). Daarbij verwachten we eventuele financiële risico's bij het niet volledig behalen van deze resultaat-KPI's op te kunnen vangen met de middelen die worden veiliggesteld vanuit de inspannings-KPI's.

Voor de gemeente Hilversum geldt dat zij als kassier optreedt voor deze SPUK-Transformatiemiddelen, namens alle regiogemeenten. Via een samenwerkingsovereenkomst zullen duidelijke afspraken worden gemaakt tussen de gemeente Hilversum als centrumgemeente, de zeven betrokken GGZ-partijen en de RHOGO die het transformatieplan gaan uitvoeren. Een deel van de afspraken zal gaan over het gezamenlijk dragen van de financiële risico's die gekoppeld zijn aan het niet behalen van KPI's.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk (MGN) is in totaal € 6.912.105 gereserveerd, waarvan € 4.299.555 specifiek is bestemd voor activiteiten binnen het sociaal domein. Er is in dit budget ook rekening gehouden met de capaciteit die nodig is voor monitoring en verantwoording tijdens de looptijd van het plan.

Nu het transformatieplan MGN is goedgekeurd door de zorgverzekeraars, wordt hiervoor een afzonderlijke aanvraag ingediend voor de SPUK-Transformatiemiddelen bij het ministerie van VWS. Het plan kent een eigen beheer- en verantwoordingsstructuur. Om risico's op het niet behalen van de gestelde KPI's en de mogelijke financiële gevolgen daarvan te beperken, wordt een implementatieplan opgesteld met duidelijke afspraken over uitvoering, voortgang en monitoring. De hiervoor benodigde tijdelijke inzet wordt gedekt binnen de middelen van het transformatieplan MGN zelf en de regionale SPUK IZA-middelen.

Communicatie

De raad is via [een regionale raadsbrief geïnformeerd](#) over het goedgekeurde transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk. Deze raadsinformatiebrief is in de bijlage toegevoegd. De overige betrokken partners zijn ook reeds op de hoogte gebracht van de goedkeuring van het plan. Daarnaast wordt er een communicatieplan opgesteld vanuit de coalitie Mentaal Gezondheidsnetwerk om binnen de organisaties en daarbuiten te communiceren over de activiteiten en resultaten van het plan.

Uitvoering

Na het besluit zal de aanvraag voor SPUK Transformatiemiddelen worden gedaan voor het transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk. De doorlooptijd is maximaal 10 weken. Na goedkeuring van de aanvraag zal de gemeente Hilversum tot en met 2027 namens alle Gooise gemeenten optreden als kassier van het sociaal domein.

De resultaten en mijlpalenplanning worden nauwgezet gemonitord.

Bijlage(n)

1. Transformatieplan Mentaal Gezondheidsnetwerk
2. Volmacht en Machtiging SPUK Transformatiemiddelen
3. Raadsinformatiebrief goedkeuring transformatieplan MGN